

A budapesti környéki svábgyűri „ékköve”

Egymás kezére játsszák a földet a soroksáriak — Nem a hazáruik és SS-katonák birtokát osztották szét, hanem a község földjét

Soroksár, 1945 április 16. (A Szabadság tudósítójától.) A svábkérdés a Budapesti Nemzeti Bizottságban is napirendre került. Eppen idejében. A magyarországi náci-nyilasizmus teljesnek mondható felszámolása után nem lehet számunkra közömbös, mint „illeszkedik” a honi sváb-ság a demokratikus Magyarország kereteibe? Elsősorban a budapesti környékiek, az a bizonyos svábgyűri, melyről már annyiszor volt szó a jogos aggodalom hangján.

Hogy mit köszönhetünk a budapesti környéki svábgyűriak, nem kell bővebben magyarázni. A náci nyilas agitáció innen kapta először az anyagi segítséget, mert ide gurultak legelőször Göbbels márkái. A budai hegyek között kezdődött meg a nyilas-küldöntmények kiképzése, különös tekintettel a zsidó- és kommunistáirtásra és ide menekültek és rejtőztek el kezdetben azok a zöldinges betyárok, akiknek talpa alatt forró lett a pesti kövezet.

Lesz még idő és alkalom, hogy sorra kerüljenek a svábgyűri egyes „ékkövei”. Most csak a „legdrágábbról” és a leggazdagabbról legyen szó, a Kisménetországról, ahogy Soroksárt nevezték és nevezik. Budapesthez való közelsége, múltja, valamint az, hogy lakosainak tekintélyes része a pesti környéki gyárakban — a W. M.-ben is! — dolgozott és dolgozik, megannyi indok, hogy néhány pillanatra ide irányítsuk a figyelmet és vázlatosan beszámoljunk, mintegy jelentést tegyünk az „átalakult” Soroksárról.

Két Nemzeti Bizottság

Amikor a Vörös Hadsereg rohamistái túljutottak a községen, nyomban megkezdődött a 17—45 éves sváb férfiak és a 18—30 éves sváb nők összeszedése és munkabavitele. A 22.000 lakosa községben mindössze kb. 2500 lélek volt otthon. A többiek a környékbeli községekben és városokban „tartózkodtak” s persze nem kis részük „menekült” a kiebrudalt német hadsereggel együtt. Viszont alig százbajóhető hiánnyal helyénmaradt a községhez tartozó úgynevezett Újtelep lakossága, csupa magyar gyárimunkás és közalkalmazott, kb. 3200 lélek.

A község élére ugrott pártok vezetői azonban egyszerűen megfedlekkeztek az újtelepi magyarokról.

Megalakult a Nemzeti Bizottság svábokból. Ezzel az újtelepiak is megalkotották a magyar Nemzeti Bizottságát s így a községben egyszerre két Nemzeti Bizottság működött.

A sváb Soroksár bűneiért és múltjéért az újtelepi magyarok is szenvedett és szenved ma is és viseli a némethizláló svábok miatt a megaláztatást és az ország kizsákmányozása előtt akaratlanul is felelős mindazért, ami

Soroksáron történik. Mert közben a svábok fele hazaszivárgott s ma ez a létszámfölény mindenképpen érezteti a hatását. Ha csak azt említtjük, hogy Soroksárt önálló községnek nyilvánították, akkor el lehet képzelni, hogy milyen a közéletmezése a csupa gyárimunkásokból és közalkalmazottakból álló újtelepnek? *Morzsákából él, amit az anyaközség juttat számukra nagykegyesen.* Hiába az azonos pártok működése, a svábok csak svábok maradnak.

A földreform végrehajtása

Bizonyítja ezt a földreform végrehajtása is. A nagyszószon „egyesített” Nemzeti Bizottság átlag hetenként ülészik. A földreform megvalósítása mégis csak 1945 április 14-én került érdemlegesen napirendre, egy nappal a végrehajtási határidő előtt és ekkor is csak azért, mert Hási Árpád alispán elvtárs váratlanul megjelent a községben.

— Nosza, gyűléseket tartani! — igyekeztek a jámbor svábok — a földreformot végre kell hajtani, jelentkezzenek a földigénylők, még egyszer ki kell doboltatni!

A község határában nincs nagybirtok, de annál több a foltsbundista-föld. Sőt és érthető, sok a volksbundista föld. Jut, illetve jutno belőle bőven. És mégis, közel „egyheti” kihirdetés után hat földigénylő jelentkezett. A jelenleg kb. 13.000 lakosú községben csak hatan igényelték földet. Lett erre riasdalom a pártok sváb vezetői között, mert előzőleg a szomszédos községek és városok egyre-másra megkeresték a Nemzeti Bizottságot és a községi előjáróságot — földért. A válasz az volt, a Független Kisgazdapárti tag „szakvéleménye” alapján Soroksárnak is kell a föld, nincs fölösleg, de hogy

van, ha hiányzik is a fele lakosság, mégis, nem adhatunk! S erre mi történik? Csak hat földigénylő jelentkezett.

A vasárnapi „földosztás”

Vasárnap volt a földosztás. Kilenc órára hirdették a gyülekezést. Azt hittem az előzmények után, szűk lesz a Grassalkovics-utca a tömegnek, amely kivonul a földosztásra. De kilenc órakor néhány szál trombitást láttam csak s valamivel több földigénylőt. Végre, háromnegyed tízkor elindult a „menet”. Elől a tűzoltók zenekara, piros zászló, két feliratos tábla, a két munkáspárt egy-két vezetőségi tagja, majd a földigénylők; összesen — zenekar, pártemberek és földigénylők — vagy hatvanan.

13.000 lélek közül csak kb. hatvanan voltak kíváncsiak, az érdeklődő földigénylőkkel együtt, a demokratikus Magyarország legnagyobb vívmányának, a földreformnak a végrehajtására... A rezesbanda derekasan fújta, de csak az utolsó házaknál vágta bele a Marséless-be. A községen kívül melléjük sodródtam s megkérdeztem, csak úgy mint aféle kíváncsi „idegen”, hogy *milyen földet osztanak?* Nem akartam hinni a fülemnek! Azt mondták, a község földjét osztják széjjel...

Megkezdődött az agitáció házról-házra: igen, eljettek földet, mert ha nem, akkor a szomszéd községekre és városokra lesz a soroksári határ; *magyarokat telepítenek a községbe és azok lesz a föld!* stb. — ezt már „megértették” a svábok, most már nem volt gátlásuk, hogy a Volksbundista komák és sógorok, földjeit nekik kell „el tulajdonítani” és mit szólnak majd a komák és sógorok, ha hazakerülnek — Németországból?? Most már kivilágosodott a koponyájuk és a hat jelentkező majdnem úgy megszaporodott, mint a krisztusi vendéglátás, két nap alatt 120 földigénylő! Ez már igen. Sőt, az április 14-i Nemzeti Bizottsági ülésen az újtelepiek indítványára megszavazták az úgynevezett Lóállás-dűlőt ipari és gyári munkásoknak juttatandó házhelyparcellákra is. Inkább ezt, semhogy a községtől „elkerüljenek” a földek és Soroksár „leszerényedjen”, inkább a községbeli magyarok, mint a kívülről jövők...

Ó, demokráciáért áldozó és küzdő Magyarország, a volksbundista Soroksáron nem a hazaárulók, az SS katonákat küldők földjét kezdték osztani, hanem a község földjeit! Hát nevetettek a hazában bujkáló németbarát bitangok és pihenőtek Volksbundista földek, a sváb Soroksár hú maradt a „hegyomlások”-hoz, a volksbundisták földjeihez nem nyultak hozzá, nem bizony...

Igy történt a „földosztás” Soroksáron, 1945 április 15-én.

Vágre egy igazán film:

Erik a gyümölcs

John Steinbeck regényének filmváltozata

CSABA FILMSZÍNHÁZ

A film eredeti hossza miatt előad. kezd.: 1/11, 1/1, 1/6.

A ferencvárosi pályaudvaron 3 vagon tisztaselyem és műselyem festett és festetlen anyagunk, valamint tisztaselyem és műselyem fonatunk fosztogatás áldozata lett. Felkértünk mindenkit, akinek ilyen áru hollétére tudomása van, v. ilyen birtokába került, saját érdekében az áru értékeléséig egyhármadát kitevő jutalom ellenében jelentkezzék az Adria Selyemgyár r. t. VII. Madách út 10. VII. em. 3. sz. a. irodájában. A feljelentést megtettük és a rendőrség több tettenek a nyomában van. Az összes festő és kékítőüzemetek minták alapján értékelte, ha tehát valaki ilyen nyersáruat vinné kékítésre, azt haladéktalanul átadják a rendőrségnek. A szőbenforgó tisztaselyem nyersáru Magyarországon nem is készíthető ki.